

Prijedlog izmjena ZNTP: hoće li biti jednostavnije?

12. lipnja 2023. | Legal Alerts br. 14 | Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

Poduzetnik ste koji djeluje u nabavno – opskrbnom lancu prehrane? Ako jeste, onda do sad već sigurno znate da je Republika Hrvatska usvojila posebna pravila za ugovorne odnose između kupaca i dobavljača u navedenom sektoru (Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom). Iako ste svoje poslovanje do sad već sigurno prilagodili pravilima navedene regulative, sigurni smo da će vas zanimati i promjene do kojih bi uskoro moglo doći.

Prijedlog novog Zakona

Kako smo uvodno istaknuli, Republika Hrvatska je – kao i ostale države članice EU – posljednjih godina velike napore uložila u regulaciju nabavno – opskrbnog lanca prehrane. Riječ je o posebnim pravilima koja vežu isključivo kupce i dobavljače u navedenom sektoru, a odnose se na način kako ti poduzetnici moraju ulaziti u ugovorne odnose, izvršavati ih i, u konačnici, što ne smiju činiti kad "izlaze" iz takvih ugovornih odnosa.

Pritom, do sad je već dobro poznato da se u sklopu tog regulatornog okvira težište odgovornosti stavlja na kupce sa značajnom pregovaračkom snagom, i to jer se smatra da je njihova pregovaračka poluga uglavnom uzrok neravnoteži u tim ugovornim odnosima.

Navedena su pravila u Hrvatskoj uobličena u Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (Narodne novine broj 117/2017, 52/2021; dalje u tekstu: "ZNTP") koji je trenutno na snazi. Ipak, od nedavno je otvoreno i javno savjetovanje o prijedlozima izmjena ZNTP-a koje će biti otvoreno do 25 lipnja 2023.

Prijedlozi izmjena

U sljedećim Vam točkama donosimo sažetak prijedloga izmjena, odnosno izdvajamo neke koje će najvjerojatnije imati najveći odjek među adresiranim poduzetnicima (primarno kupcima!):

(1) Vjerojatno najznačajniji prijedlog je izmjena definicije značajne pregovaračke snage kupca tako da bi sad glasila:

Smatra se da značajnu pregovaračku snagu u smislu ovoga Zakona ima kupac koji je ostvario ukupni godišnji prihod od najmanje 2.000.000,00 eura i koji je prihodovno snažniji od dobavljača, osim ako kupac dokaže da je dobavljač prihodovno jača ugovorna strana u odnosu na kupca.

Ne samo da se ovim prijedlogom usklađuju iznosi prihoda iz kuna u eure, već se predlaže i balans između prihodovne snage kupca i dobavljača. U trenutnom ZNTP-u (kao i njegovom prethodniku) nije predviđen takav omjer pa je trenutno niti nema mehanizma za preciznijom ocjenom konkretnog odnosa kupca i dobavljača – dakle, tko od dva poduzetnika uistinu ima značajniju pregovaračku snagu.

(2) Predlaže se uklanjanje odredbe o krajnjoj prodajnoj cijeni, a zbog toga se onda u potpunosti s liste nepoštenih, brišu one prakse koje su bile izravno vezane na taj pojam (trenutne točke 26. i 27. u sklopu članka 11. stavka 1. ZNTP-a).

Podsjetimo, odredbom o krajnjoj prodajnoj cijeni je zadan okvir za formiranje (maloprodajne) cijene tako da se nabavna cijena poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda množi najmanje koeficijentom 1,10 čime se onemogućava pravo kupca na slobodno određivanje cijena.

(3) Očito je uočena potreba da se određene nepoštene prakse iz članka 11. ZNTP-a preciznije definiraju, pa tako prijedlog izmjena

donosi nove definicije nepoštenih praksi koje se odnose na (i) otkazivanje narudžbi pokvarljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, (ii) naplatu naknade za čuvanje i manipulaciju nakon isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i (iii) tzv. fiktivne usluge.

- (4) U kontekstu prodaje u sezonskim objektima, posebno je zanimljiv prijedlog da se prodaja poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda po cijeni nižoj od nabavne cijene s porezom na dodanu vrijednost (ili cijene proizvodnje u slučaju proizvodnje robne marke kupca) ne smatra nepoštenom praksom u slučajevima rasprodaje zbog privremenog zatvaranja sezonskog prodajnog objekta.
- (5) Poduzetnicima koji posluju temeljem otkupnog savjetujemo da obrate pažnju na prijedloge izmjena odredbi koje se odnose na

otkupni blok. Prijedlozi se odnose na dio propisa trenutnog ZNTP-a kojima se određuju detalji događaja isporuke. Podsjetimo, trenutak isporuke je važan za računanje rokova plaćanja poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda te za ispunjavanja ugovornih obveza u odnosima između dobavljača i kupca.

Detaljnije informacije

Ako ste zainteresirani uključiti se u savjetovanje o prijedlozima izmjena ZNTP-a, ili biste se samo voljeli detaljnije informirati, ovdje Vam dodajemo link za pristup: <https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/MainScreen?EntityId=24184>, a naš stručni BMWC tim Vam uvijek stoji na raspolaganju za bilo kakvu vrstu pomoći ili dodatnog savjeta.

Kontakt:

Kristina Rudec

+385 (0)99 589 8096

k.rudec@bmwc.hr

Mislav Bradvica

+385 (0)91 203 66 78

m.bradvica@bmwc.hr

Ivan Luetić, LL.M. Harvard

+385 (0)91 588 5664

i.luetic@bmwc.hr

** U pripremi publikacije su sudjelovali i odvjetnički vježbenici Andrea Smolić i Ivan Jelić.*

Ova publikacija je pripremljena od strane odvjetničkog društva OD Bradvica Marić Wahl Cesarec d.o.o. kao obavijest o pravnim novostima namijenjena strankama, suradnicima i partnerima. Informacije sadržane u ovoj publikaciji ne predstavljaju pravni savjet te ne mogu biti tumačene kao takve. U slučaju da imate bilo kakvih pitanja ili nejasnoća vezanih za sadržaj ove publikacije, molimo da se obratite pravniku s kojim se uobičajeno savjetujete.